

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

XI priores dies complectens

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1863

De S. Æmiliana Virgine Amita S. Gregorii Magni.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72708](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72708)

*Castitate ex-
cellit.*

*Miraculis cla-
ret.*

*Panem ab
Angelo acce-
pit.*

*Monasterium
extruit.*

vere sidus videbatur, nomineque rebus conveniente, orbem omnem luminis fulgore implevit.

3 Corpus autem castimonia illibatam, mentem sanctimonia consecravit, Deique expressam animi similitudinem, uti erat capax, custodiendo, Spiritus sancti sacrarium effecit. Etiam miraculis a Deo auctus et exornatus, morbos omnes omnisque generis ægritudines, a quacumque hominum forte precando depulit; panesque divinitus, ut olim Elias vates, accepit: sed ille per corvum, hic vero per cælitis manum capiebat. Angelus igitur erat, qui huic quotidiebus, certo quodam loco, certa quadam dispensatione panem seposuit. Quod si unus, alterve, aut tres pluresve religiosi fratres peregre advenissent, totidem panes eodem in loco per se reperiebantur.

4 Quis umquam tam inusitatum miraculum vel oculis usurpavit, vel per auditionem accepit? Sed cum absque Deo nihil possit nostra deprecatio, non usque ad vitæ finem hoc Dei munus illi est concessum. Sed Propheta quidem ad aliquos dumtaxat dies. Beato vero huic ad inopem non paucos, quoad nempe vitam solitariam et inopem est sectatus. Postquam vero cenobium ope Numinis excitavit, plurimosque in eo monachos Deo dedicavit, non e cælo, ut ante, victum accepit, sed ex quotidiano manus opere omnibus ne-

cessaria præbuit: non quod id Deus non posset; (apage os impium! quomodo enim qui tot millia ingratorum Hebræorum in solitudine pavit, non possit fidissimos sibi gratissimos cultores et alumnos pascere? Patet res.) Neque rursus sancti viri preces Deus aspernatus est, absit: quin neque pro subtracto pastu umquam deprecatus est. Quærite enim, inquit Christus, regnum cælorum, et hæc omnia adjicientur vobis. Nec rursus placet Deo otium nostrum alere. Hinc præcepit Deus famulo suo Phosterio, uti ne quid ab alio acciperet, sed manus opera omnia sibi suisque compararet. Nihil enim a quoquam accipiebat, atque ab eo tempore non verbo tantum docuit suos alumnos, quo pacto faciendo opere essent occupandi, studioque precandi et legendi vacarent, sed reipsa et factis id ipsis ostendebat.

5 Cum porro ea tempestate hæresis in Ecclesia Dei grassaretur, multisque coactis Patribus et ipse evocaretur, venire minime recusavit, reque bene gesta, summam de se omnibus admirationem commovit, multosque ex multis errorum sectis ad veritatem traduxit: pluresque suis adhortationibus ad vitæ monasticæ disciplinam attraxit: multaque miracula vivus mortuusque edidit. Obiit quinta Januarii ad vesperam.

EX MENEIS.

Math. 6. 33.

Labore ma-
nuum victitat.

Synodo in-
terest.

Multos con-
vertit.

DE S. ÆMILIANA VIRGINE

AMITA S. GREGORII MAGNI.

SEculo VI.
V JANUARI.
S. Æmiliane
nomen in
Martyrolo-
giis.

Martyrologium Romanum v Januarii S. Æmiliane Natalem refert his verbis: Romæ S. Æmiliane virginis, amitæ S. Gregorii Papæ, quæ, vocante Tharsilla sorore quæ ad Deum præcesserat, hac ipsa die migravit ad Dominum. Meminerunt quoque illius Galesinius, Martyrologium Germanicum, ms. Florarium, Carthusiani Colonienses in Addit. ad Usuardum, Hugo Menardus, Arnoldus Wion, Ferrarius in Catalogo Sanctorum Italia, qui testatur, corpus ejus ac Tharsillæ sororis in S. Gregorii aede conditum esse. Colitur S. Tharsilla xxiv Decembris.

2 De utraque hæc scribit S. Gregorius Homilia 38 in Evangel. Dominicæ 20 post Trinitatem: Tremendum est valde, fratres carissimi, quod audivimus. Ecce nos omnes jam vocati per fidem ad cælestis Regis nuptias venimus, Incarnationis ejus mysterium et credimus et confitemur, divini verbi epulas sumimus: sed futuro die judicii Rex intraturus est. Quia vocati sumus, novimus; si sumus electi, nescimus. Tanto ergo necesse est ut unusquisque nostrum in humilitate se deprimat, quanto si sit electus ignorat. Nonnulli enim bona nec incipiunt; nonnulli vero in bonis, quæ incepterunt, minime persistent. Alter plene totam vitam ducere in pravitate conspicitur, sed juxta finem vitæ a pravitate sua per districtæ penitentiae lamenta revocatur. Alter electam videtur vitam ducere, et tamen hunc contingit ad erroris nequitiam juxta finem vitæ declinare. Alius bonum bene inchoat, melius consummat: alius in malis actibus a primævæ ætate se exercet, et in eisdem operibus semper seipso deterior consummat. Tanto ergo sibi unusquisque sollicite metuat, quanto ignorat quod restat: quia quod sæpe dicendum est, et sine oblivione retinendum, multi sunt vocati, pauci vero electi.

3 Sed quia nonnumquam mentes audientium plus exempla fidelium, quam docentium verba convertunt, volo vobis aliquid de proximo dicere, quod corda vestra tanto formidolosius audiant, quanto eis hoc de propinquo sonat. Neque enim res longe ante gestas dicimus, sed eas, de quibus testes existunt, eisque interfuisse se referunt. memoramus. Tres pater meus

sorores habuit, quæ cunctæ tres sacræ virginis fuerunt: quarum una Tharsilla, alia Gordiana, alia Æmiliana dicebatur. Uno omnes ardore conversæ, uno eodemque tempore sacratæ, sub districtione regulari degentes, in domo propria socialem vitam ducebant. Cumque essent diutius in eadem conversatione, cœperunt quotidianis incrementis in amorem conditoris sui Tharsilla et Æmiliana succrescere, et cum solo hic essent corpore, quotidie animo ad æterna transire: at contra Gordiane animus cœpit a calore amoris intimi per quotidiana decreta tepescere, et paullisper ad hujus sæculi amorem redire. Crebro autem Tharsilla dicere Æmiliane sorori suæ cum magno gemitu solebat: Video Gordianam sororem nostram de nostra sorte non esse: perpendo enim quia foras defluit, et cor ad quod proposuit non custodit. Quam curabant blanda quotidie redargutione corripere, atque a levitate morum ad gravitatem sui habitus reformare. Quæ quidem resumebat vultum subito gravitatis inter verba correptionis: sed cum ejusdem correptionis hora transisset, transibat protinus et superducta gravitas honestatis, moxque ad levia verba redibat. Puellarum gaudebat societate laicarum, eique persona valde onerosa erat, quæcumque huic mundo dedita non erat.

4 Quadam vero nocte huic Tharsillæ, quæ inter sorores suas virtute continuæ orationis, afflictionis studiosæ, abstinentiæ singularis, gravitate vitæ venerabilis, in honore et culmine sanctitatis excreverat, sicut ipsa narravit, per visionem atavus meus Felix, hujus Romane Ecclesiæ Antistes apparuit, eique mansionem perpetuæ caritatis ostendit, dicens: Veni, quia in hac te lucis mansionem suscipio. Quæ subsequenti mox febre correpta, ad diem pervenit extremum. Et sicut nobilibus feminis virisque morientibus multi conveniunt, qui eorum proximos consolentur, eadem hora ejus exitus multi viri ac femine ejus lectulum circumsteterunt; inter quas mater mea quoque adfuit, cum subito rursus illa respiciens, Jesum venientem vidit, et cum magna animadversione cœpit circumstantibus clamare dicens: Recedite, recedite, Jesus venit. Cumque in eum intenderet quem videbat, sancta illa anima a carne soluta est: tantaque subito

Tres S. Grego-
rii amitæ.

Gordiana te-
pidior.

Monetur a so-
roribus.

Tharsilla a
S. Felice Papa
ad calum cro-
catur.

Jesum ma-
riens videt.
Suavem odo-
rem spirat.

pauci electi,
licet multi vo-
cati.

Math. 20. 16.

EX S. GREGORIO.

Ejus pictas. Apparet Æmiliane.

Moritur Æmiliana.

subito fragrantia miri odoris aspersa est, ut ipsa quoque suavitas cunctis ostenderet, illuc auctorem suavitatis venisse. Cumque corpus ejus ex more mortuorum ad lavandum esset nudatum, longo orationis usu in cubitis ejus et genibus, camelorum more, inventa est obdurata cutis excrevisse, et quid vivens ejus spiritus semper egerit, caro mortua testabatur.

§ Hæc autem gesta sunt ante Dominici natalis diem. Quo transacto, mox Æmilianæ sorori suæ per visionem nocturnæ visionis apparuit, dicens: Veni, ut quia natalem Dominicum sine te feci, sanctam Theophaniam jam tecum faciam. Cui illa protinus, de sororis suæ Gordianæ salute sollicita, respondit: Et si sola venio, sororem nostram Gordianam cui dimitto? Cui, sicut asserebat, tristis vultu iterum dixit: Veni, Gordiana etenim soror nostra inter laicas deputata est. Quam visionem mox molestia corporis secuta est: atque ita, ut dictum fuerat, ante Dominicæ apparitionis diem, eadem molestia ingravescente, defuncta est.

6 Gordiana autem mox ut solam remansisse se reperit, ejus pravitas excrevit, et quod prius latuit in desiderio cogitationis, hoc post effectum prævæ actionis exercuit. Nam oblita Dominici timoris, oblita pudoris et reverentia, oblita consecrationis, conductorem agrorum suorum postmodum maritum duxit. Ecce omnes tres uno prius ardore conversæ sunt, sed non in uno eodemque studio permanserunt: quia juxta Dominicam vocem: Multi sunt vocati, pauci vero electi. Hæc ergo dixi, ne quis in bono jam opere positus, sibi vires boni operis tribuat, ne quis de propria actione confidat: quia etsi jam novit hodie qualis sit, adhuc eras quid futurus sit, nescit. Nemo ergo de suis jam operibus securus gaudeat, quando adhuc in hujus vitæ incertitudine qui finis sequatur ignorat.

7 Hæc S. Gregorius; qui S. Tharsillæ rursum meminuit lib. 4. Dial. cap. 16. S. Felicem S. Gregorii avum ostendit Baronius Tertium fuisse ejus nominis, qui xxv Februarii colitur; non Quartum, qui xxx Januarii.

Gordiana nubi.

DE SS. EPISCOPIS SENONENSIBUS

HONOBERTO ET HONULPHO.

SEculo VIII.

V JANUARI.

NOT. 104.

S. Honobertus filius S. Honulphi.

Carthusiani Colonienses in Addit. ad Usuardum, sanctos hos Antistites hoc die referunt his verbis: Senonis Honoberti et Honulphi Episcoporum et Confessorum. Claudius Robertus in catalogo Archiepiscoporum Senonensium testatur, eorum festivitatem agi v Januarii. ms. Florarium XIX Decemb. S. Honulphi natalem refert; at xxxi Augusti translationem his verbis: In territorio Adartensi translatio S. Honulphi Senonensis Episcopi. Honobertum vero xxviii Septembr. celebrat. Fuit Honobertus (ut idem Robertus, Demochares, ac Joannes Chenu tradunt) Honulphi filius; nam pater filio in Episcopatum successit. Obiisse autem

filium volunt anno dccciv. patrem sexennio post, nimirum dcccxi. Utriusque brevitè meminit monachus Altissiodorensis in Chron. sic scribens: Senonensi Ecclesiæ post S. Ebbonem (de quo xxvii Augusti agemus.) S. Honobertus præfuit, vir omni honestate præcipuus: cui successit Honulphus, et Honulpho Othbertus. Hic Othbertus idem est, qui alibi Artbertus sive Hartbertus dicitur, ut ipse scribit Claudius Robertus. Sed cum Zacharias Pontifex in epistola ad S. Bonifacium anno Christi dcccxiv data meminere Artberti, necesse est fateri ante annum dcccxlii obiisse S. Honulphum.

COMMÉMORATIO

S. FLAMIDIANI MARTYRIS,

CUSANI IN HISPANIA.

V JANUARI.
S. Flamidiani
Martyr. memoria in sacris fastis.

a
Urgella capta a Mauris, mox recuperata.

b

c

Sancti Flamidiani Natalem hoc die refert Ferrarius in Generali catalogo Sanctorum. In territorio, inquit, Helenensi S. Flamidiani martyris. Est Helena, vulgo Elna, urbs Catalauniæ Episcopalis sub Archiepiscopo Tarraconensi, ad flumen Techum, haud procul a mari distans. De S. Flamidiano hæc scribit Antonius Vincentius Domenecus Ordinis Prædicatorum in libro de Sanctis Catalauniæ:

2 Tradunt Ecclesiæ a Urgelitana, quæ perlustravi, monumenta, eam urbem annis dumtaxat duodecim et dimidiato fuisse in Maurorum potestate. Cum enim excessisset e vivis Dotila Episcopus, eam mox Barbari occuparunt, sed Christianis duodecim annis ac semestri post denuo cessit; creatusque ibidem Antistes Sisebutus eo nomine Primus. Quæ res insignem fidei in ea urbe ejusque pomcerio antiquitatem testatur.

3 Anno porro dcccxl cum Gallia, titulo quidem ac nomine b Hildericus, re ipsa c Pipinus Major domus præesset; ejusque filius Carolus, cui deinde Magni gloriosum nomen adhesit, tres vixdum natus esset annos, die Septembris xiii, Sacerdotes quidam,

divino afflato instinctu, ex Urgelitana diocesi ad principium vallis d Confluentinae, cui nomen Exalada, profecti, illic juxta fluvium e Tethin ex suis facultatibus monasterium construxere, quod Dei sanctique Apostoli Andreae honori sacrum esse voluerunt, ac S. Benedicti regi instituto. Eversum est id deinde ejusdem fluminis eluvione, Abbate ac monachis plerisque suffocatis. Quinque dumtaxat superstites fuere: hi ad Protasium Urgelitanum Archidiaconum, cui sacra illa congregatio quadam erat spiritualium ac temporarium rerum participatione devincta, adiere. Qui funestum illum casum miseratus, cum iis Caroli Magni Regis aulam petiit xxvii Decemb. anno dcccxv ac monasterii tristi excidio commemorato, facultatem postulavit aliud in Cusana valle reedificandi. Libenter quod rogabatur concessit religiosissimus Princeps, eos jurejurando contestatus, ut B. g Germani Autisiodorensis id nomini dicarent. Atque ejus loci, in quo hæc gerebantur, Episcopo præcepit, ut Protasio manum S. Germani, dentemque h S. Amatoris largiretur. Protasium deinde secum i Romam deduxit, egiſque cum k Adriano I Pontifice, uti hic Protasium

d
e
Fundatur monasterium Exalada. Eluvione subruitur.

f
Reedificatur Cusant.

g
S. Germano dicatur.

h

i

k
sium